

ماجرای

آلیس در سرزمین عجایب

لوئیس کارول

ترجمه

زویا پیرزاد



ketabtabla

ماجراهای

آلیس در سرزمین عجایب

لوییس کارول

ترجمه‌ی

زویا پیرزاد



Alice's Adventures in Wonderland
Lewis Carroll

ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب

لوئیس کارول

ترجمه‌ی زویا پیرزاد

بازسروده‌ی شعرها به فارسی: عمران صلاحی



حروف چینی، نمونه‌خوانی، صفحه‌آرایی: بخش تولید نشر مرکز

طرح جلد: ابراهیم حقیقی

چاپ اول ۱۳۷۵، چاپ پنجم ۱۳۸۹، شماره‌ی نشر ۳۱۱

ویرایش سوم (چاپ نهم) ۱۴۰۰، ۱۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۵-۲۳۹-۴



نشر مرکز: تهران، خیابان دکتر قاسمی، روبه‌روی هتل لاله، خیابان باپاطاهر، شماره‌ی ۸

تلفن: ۸۸۹۷.۶۶۲-۳ فاکس: ۸۸۹۵۱۶۹

www.nashremarkaz.com

Email: info@nashr-c-markaz.com

nashremarkaz



همه‌ی حقوق چاپ و نشر این ترجمه برای نشر مرکز محفوظ است.

نکته: انتشار و بازتولید این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه از جمله فتوکپی، کتاب الکترونیکی (e-book)، کتاب صوتی (Audio book) و ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.

© همه‌ی حقوق شعرهای فارسی این ترجمه طبق قرارداد میان نشر مرکز و باشار صلاحی

(دوره‌ی فائوئی عمران صلاحی) به طور انحصاری و دائمی به نشر مرکز واگذار شده و متعلق به نشر مرکز است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.



• سرشناسه کارول: لوئیس، ۱۸۹۸-۱۸۳۲ م. Carroll, Lewis • عنوان و نام پدیدآور ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب / لوئیس کارول، تصویرگر جان نیبل، ترجمه‌ی زویا پیرزاد • مشخصات فائوری ۱۵۲ ص. • پدیدداشت عنوان اصلی: Alice's adventures in wonderland، این کتاب با عنوان «آلیس در سرزمین عجایب» توسط مترجمین و ناشرین دیگر نیز منتشر شده است. • موضوع داستان‌های انگلیسی، داستان‌های کودکان انگلیسی - قرن ۱۹ م. • شناسه افزوده نیبل، جان، Tinsiel, John. • ۱۹۹۴-۱۸۳۰ م. تصویرگر: پیرزاد، زویا، مترجم: ردهبندی کنگره ۱۳۹۱، ۷ ۳۳ ۲۲ / PZ.۷ / ردهبندی دیویی ۸۲۳/۸ [ج] • شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی ۳-۳-۴۱۹

نشر مرکز از کافذ پارانه‌ای استفاده نمی‌کند



فهرست

	مقدمه‌ی چاپ اول	۹
	مقدمه‌ی ویرایش سوم	۱۳
	فصل یک	سوراخ خرگوش ۲۱
	فصل دو	حوض اشک‌ها ۳۱
۴۱	فصل سه	مسابقه‌ی انتخاباتی و سرگذشت دراز و طولانی
	فصل چهار	خرگوش بیل کوچک را تو می‌فرستی ۵۱
	فصل پنج	اندرز کرم ایریشم ۶۲
	فصل شش	خوک و فلفل ۷۱
	فصل هفت	عصرانه‌ی دیوانه‌ها ۸۴
	فصل هشت	زمین بازی ملکه‌ی دل ۹۶
	فصل نُه	قضه‌ی لاکپشت قلایی ۱۰۷
	فصل ده	رقص چارخانه خرچنگ ۱۱۸
	فصل یازده	کُلوجه‌ها را کی دزدید؟ ۱۲۹
	فصل دوازده	آلیس در جایگاه شهود ۱۳۹

مقدمه‌ی چاپ اول

در یکی از عصرهای تابستان ۱۸۶۲، چارلز لوتویج داجسن^۱ استاد ریاضیات دانشگاه آکسفورد^۲ که دنیا او را به اسم لوییس کارول^۳ می‌شناسد وارد آپارتمانی شد که در دانشگاه داشت. کلاه حصیری، شلوار سفید و کت بلند را که لباس مرسوم روزهای گردش در زمان ملکه ویکتوریا^۴ بود با لباس خانه عوض کرد، نشست پشت میز تحریر و در دفتر خاطرات روزانه که با وسواس و دقت حفظ می‌کرد نوشت. «امروز بعد از ظهر با رابینسون داکورت^۵ و خواهران لیدل^۶ قایق‌سواری کردیم.»

اتفاقی که در یادداشت آن روز به آن اشاره نشد این بود که یکی از خواهران

1. Charles Lutwidge Dodgson

2. Oxford دانشگاه، معروف انگلستان

3. Lewis Carroll

4. Victoria ملکه‌ی انگلستان که شصت و چهار سال سلطنت کرد. (۱۸۱۹-۱۹۰۱)

5. Robinson Duckworth همکار و دوست لوییس کارول

6. هنری لیدل Henry Liddle رئیس لوییس کارول در دانشگاه آکسفورد سه دختر داشت که یکی از آنها آلیس بود.

آلیس در سرزمین عجایب

لیدل که اسمش آلیس بود وقت قایق‌سواری گفت «آقای داجسن، لطفاً برای ما قصه بگوید.» و لوییس کارول که از قضا لکنت زبان داشت، فی‌البداهه قصه‌ای برای سه خواهر تعریف کرد که اسم قهرمانش آلیس بود. گردش تمام شد و وقت پیاده شدن از قایق، آلیس لیدل سر کوچکش را بالا گرفت، طره مویی را که مدام توی صورتش می‌افتاد پس زد و گفت «آقای داجسن، کاش ماجراهای آلیس را برای من می‌نوشتید.»

این اتفاق ساده در آن نیمروز طلایی قرن نوزدهم حتماً فراموش می‌شد اگر لوییس کارول سی‌ساله‌ی قد بلند و خجالتی که علاقه‌ی زیادی داشت به نوشتن شعرهای در ظاهر بی‌معنا، بازی با کلمات، سرگرمی‌های ریاضی و بچه‌ها، تصمیم نمی‌گرفت آرزوی دوست کوچکش آلیس لیدل را برآورده کند.

چند روز بعد از آن نیمروز طلایی، لوییس کارول به رابینسون داکورت گفت «تمام دیشب بیدار ماندم برای نوشتن لاطاناتی که آن روز وقت قایق‌سواری برای آلیس سرهم کردم.»

لاطانات؟؟؟ قصه‌ای که برای آلیس نوشته شد و بالاخره چاپ شد در میان بچه‌ها و حتی بزرگترها ستایشگران زیادی پیدا کرد. معروف‌ترین این بزرگ‌ترها ملکه ویکتوریا بود که می‌گویند بعد از خواندن *ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب* خواست کتاب‌های دیگر نویسنده را برایش فراهم کنند. اما کتاب‌های دیگر نویسنده که تا آن وقت نوشته بود درباره‌ی جبر بود و حساب استدلالی و خلاصه ریاضیات.

ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب هر چند زبان ساده‌ای داشت، به دلیل بازی با کلمات، طنز و طعنه و ضرب‌المثل‌های خاص انگلیسی، کتاب آسانی برای ترجمه نبود. با این حال به تدریج به بیش از پنجاه زبان ترجمه شد و استقبال از آن روزافزون بود. به صورت فیلم سینمایی، تئاتر، سریال تلویزیونی و نمایش رادیویی در آمد و درباره‌ی کتاب و لوییس کارول و خود آلیس لیدل

کتاب‌های زیادی نوشته شد. در دنیا انجمن‌هایی تشکیل شدند و هنوز هستند که درباره‌ی ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب ماهنامه، فصلنامه و سالنامه منتشر کردند و می‌کنند و اتفاق‌ها و شخصیت‌ها و عبارت‌های کتاب را توضیح می‌دهند و تفسیر می‌کنند. در حالی که خود نویسنده در یادداشت‌های روزانه، درباره‌ی کتاب فقط می‌گوید «قهرمان قصه‌ام را یگراست فرستادم توی سوراخ خرگوش. هیچ هم فکر نکردم بعد چه اتفاقی برایش می‌افتد.» و سال‌ها بعد، در ادامه‌ی همان یادداشت‌های روزانه می‌نویسد «از آن نیمروز طلایی که زادروز تو بود سال‌های زیادی گذشته اما لحظه‌ی تولدت را چنان به وضوح به یاد دارم که انگار دیروز بود: آبی بی ابر آسمان، آب آینه‌گون رودخانه، قایق که بی‌هدف می‌لغزید و پیش می‌رفت و سه چهره‌ی کوچک که مشتاق شنیدن ماجراهای آلیس بودند در سرزمین عجایب؛ همه و همه دست به دست دادند تا تو زاده شوی.»

راینسون داکورت شهادت می‌دهد به تولد فی‌البداهه‌ی کتاب. «قصه درست بغل گوشم شکل گرفت. داجسن و من پارو می‌زدیم و آلیس و دو خواهرش سراپا گوش شیفته‌ی دنیای سرزمین عجایب بودند.»

دنیا هم مثل آلیس و دو خواهرش شیفته‌ی سرزمین عجایب شد. دنیایی که نویسنده‌اش چند روز قبل از خلقش در یادداشت‌های روزانه — شاید ناخودآگاه — درباره‌اش سرنخی به دست می‌دهد. «یک فکر: اغلب وقتی که خواب می‌بینم تردیدی در واقعی بودنش نداریم. خواب دنیای خاص خود را دارد و همان قدر واقعی به نظر می‌رسد که دنیای بیداری.»

کوتاه‌ترین و زیباترین تعریف از آلیس در سرزمین عجایب را شاید بتوان به ویرجینیا وولف^۱ نسبت داد. «لوییس کارول کاری کرد که هیچکس موفق

۱. Virginia Woolf نویسنده‌ی انگلیسی (۱۹۴۱-۱۸۸۲)

آلیس در سرزمین عجایب

به انجامش نشده بود. به دنیای کودکی برگشت و از نو خلقش کرد. آلیس در سرزمین عجایب کتابی برای کودکان نیست. کتابی است که در آن همه‌ی ما به دنیای کودکی باز می‌گردیم.»

در یک نیمروز تابستان سال ۱۸۴۲ چارلز لوئیس داجسن استاد ریاضیات دانشگاه آکسفورد که دنیا او را به نام لوئیس کارول می‌شناسد، وقت فایق‌سواری با سه دختر بچه که اسم یکی از آنها آیس بود قصه‌ای فی‌البداهه تعریف کرد و چند روز بعد در دفتر خاطراتش نوشت: تمام دینب بیدار ماندم و لاف‌تلاقی را نوشتم که آن روز برای آیس و دو خواهرش سرهم کردم این اسطوانات بعدها تبدیل شد به یکی از مهم‌ترین آثار ادبی دنیا که هر چند در ظاهر قصه‌ای برای کودکان است به قول ویرجینیا وولف، آیس کتابی برای کودکان نیست کتابی است که در آن همه‌ی مایه‌دنیای کودکی با هم گردید. لوئیس کارول نگاری کرد که هیچ‌کس موفق به انجاش نشده بود. به دنیای کودکی برگشت و از نو خلقت کرد.

کتابهای زویا پیرزاد با نشر هرگز

چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم (زبان)

عادت می‌کنیم (زبان)

طعم کس خرمالو (نسخه‌بندی‌شده)

یک روز مانده به عید یاک (نسخه‌بندی‌شده)

مثل همه‌ی عصراها (نسخه‌بندی‌شده)

✓ ماه‌های آیس در سرزمین عجایب آیس اول



۴۵۵۰۰ تومان